

Sane multos ex eo maxime deprehendimus in peccata fuisse prolapsos, quod non sunt facta synodi sanctissimorum sacerdotum, juxta ea que a sanctis apostolis & patribus definita sunt. Si enim hoc fuisse observatum, quilibet metuentes gravem in synodo accusationem, studius est utique, & sacras ediscere, & liturgias, & temperante vivere, ne condemnationem divinorum canonum subiaceret: illud quoque nihilominus quibusdam peccandi occasio fuit, quod absque examinatione, & recte fidei atque honestatis vita testimonio ordinantur episcopi, presbyteri, diaconi, & ceteri clerici. Nam ad orandum pro populo destinati, indigni divino ministerio inveniantur, quomodo pro transgressionibus & delictis propriis Deum propitiare poterunt: Plene ordinationes sacerdotum cum omni diligentia & rigore fieri oportere, docet nos & qui inter sanctos censetur Gregorius Theologus, lequitus sanctos Apostolos & divinos canones. Sic enim in magno Apologetico: Quia autem (inquit) secundum Pauli canones & definitiones fidelium dirigens, quas de episcopis & presbyteris constituit, ut sicut sive fibri sint, modesti, non vincenti, non percutentes, ad docendum idonei, irreprehensibilis in omnibus non conversantes malis: non multum aberrare se inventebat illa canonum rectitudine: Idemque rursum loquitur in hac verba: Mundari (inquit) oportet & primus, ac deinde mundare: sapere, ac deinde sapientiam docere: lucem fieri, & postea illuminare: proprii Deo, tum alios adducere: sanctificari, tum sanctificari: manus ducere cum manibus, consultare cum consilio. Erruris idem sanctis communiterunt Gregorius, & dem in eadem oratione itud scribit: Quis in filio sicut uno ipso die statuit sua tormentis, ita rapente frangat veri cultus antisitem, cum angelis stantem, & cum archangelis laudes cantent, & Christo conseruantem. Et per haec quidem indicat illa Theologus, qualesnam oporteat ad sacerdotium promoveri. De his autem qui ordinantur indigni, idem hec dicit in eadem oratione. Qui cum nihil (inquit) ad sacram Dei altare & sacerdotium attulerint, nec in virtute & pulchritude prius inseparabili & elaborarint, similis 9 discipuli & praepositi pietatis ostendatur: & primum purgari sint, purgari, heri 10 sacrifici, hodie sacerdoti: heri extra sacra, bodes prius misteriorum: veteratores malitia, novitii pietatis, qui sunt opes atque fabrica humanae gratiae, non Spiritus sancti. Quod autem divini canones prohibent clericis esse qui secundum uxorem duxerint, & interficiantur sanctos Basilius 11 docens, sic ait: Digamos canon ministerio exclusi (inquit) & ex iis progenitis. Et hoc quidem sanctus Basilius. In tantum autem patribus sacerdotum cura fuit, ut qui Nicaea convenerunt, canonem 12 secederint ita habentem: interdixit per omnia magna Synodus, non episcopo, non presbytero, non diacono, nec alicui omnino qui in clero est, licere subintroducam 13 habere mulierem, nisi forte aut matrem aut sororem aut amitam, vel eas tantum personas, quae suspicione effugiant.

C A P . XI.

Hoc igitur quae sacris canonibus definita sunt, insistentes, praesentem sanc-

tum legem, per quam sanctius ut quoties usu veneri episcopum ordinari 14, convenienti clerici & primores 15 civitatis cui ordinandus est episcopus,

& propositis 16 sanctis evangelis super tribus 17 perfidis psephismatis fieri,

& quemque ipsorum jurare secundum divina eloqua, & ipsis psephismatisibus

in scribi, quod neque 18 per datorem, neque primis vel amicitione, sed & ceteris

metropolitanus examineret ea que dicta sunt: si vero metropolitanus sit, ejus

beatus archiepiscopus, sub quo degit. Si 19 vero presbyter vel diaconus vel alius

clericus vel abbas, vel monachus, tunc sanctissimus episcopus cui sub-

sunt, examinet delatas hujusmodi querelas: & cum veritas probata fuerit,

unusquisque pro qualitate delicti canonicos poenit subdatur examinantis ar-

bitrio. Hac autem omnia obtinere volumus non solum in ordinandis post-

hac episcopis & clericis & abbatibus, sed etiam in his qui nunc sunt: & qui ex

quibusunque causis per canonos, & nostras leges interdictis accidunt. Si

enim haec ita observata fuerint, & laici maximum hinc & ad rectam fidem & ad

vite honestatem profectum promovereint & percipient.

C A P . VI.

On solum autem in anniversariis synodis ista quari volumus, sed etiam

quoties quidam sacerdotum vel clericorum, vel abbatum, vel monacho-

rum accusabuntur, vel de fide, aut turpi vita, aut ob aliquid aliud contra fa-

cros canones admisum. Et si quidem episcopus est qui accusatus est, ejus

metropolitanus examineret ea que dicta sunt: si vero metropolitanus sit, ejus

beatus archiepiscopus, sub quo degit. Si 19 vero presbyter vel diaconus vel alius

clericus vel abbas, vel monachus, tunc sanctissimus episcopus cui sub-

sunt, examinet delatas hujusmodi querelas: & cum veritas probata fuerit,

unusquisque pro qualitate delicti canonicos poenit subdatur examinantis ar-

bitrio. Hac autem omnia obtinere volumus non solum in ordinandis post-

hac episcopis & clericis & abbatibus, sed etiam in his qui nunc sunt: & qui ex

quibusunque causis per canonos, & nostras leges interdictis accidunt. Si

enim haec ita observata fuerint, & laici maximum hinc & ad rectam fidem & ad

vite honestatem profectum promovereint & percipient.

C A P . VI.

A D haec jubemus omnes episcopos & presbyteros non in secreto 11, sed cum ea vo-

ce que a fidelissimo populo exaudierint 12, divinam oblationem 13 & preacio-

nem que sit in sancto baptismo, facere, ut inde audiendum animi in majore de-

votionem & Dei laudationem & benedictionem efferantur. Sic enim & divinus

manus, multo magis & eorum, que in divinas committuntur. Goth. De Synodis Epis-

coporum provincialium conferendaris vid. Novell. 123, cap. 10, cap. 16. Can. Apoll. Can. Sim. Novell. diff. 14. Anf. 1. Synodorum impermissum causa malorum in ecclesia fuit. Syn-

odos ante annos intelligit, quod videtur 123, c. 10, add. 6. Can. Apoll.

2. Liturgia cognitio in clericis requiri: hoc est, ut scilicet falsum liturgia sacra legere,

add. Novell. 123, c. 12. Julianus cap. 429. Veritatis & literis fidei. 3. Arsenius.

4. Corruptela electionis episcopalis Iustiniani obserua: Nonnulli quippe tunc eligebantur,

donec examine, fine recte fidei virtus & honestas testifimonio.

5. Episcoporum ordinatio, & ceteri clericorum ordinatio, & diaconorum ordinatio, & abbatibus ordinatio.

6. De fuga sibi in Pontum. 7. Sed praefat Graeca verba adscripsi. 8. Kedrenus cap. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

9. Similis diff. 10. & praepositi. 10. Xanthopoulos cap. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

11. Cedrenus cap. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

12. Novell. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

13. Ordinans episcopum libellum fidei sibi de scripto offere-

re: in hinc collig. posse. Episcopum scribendi peritum esse debere. Facit Novell. 123, c. 12.

14. Ordinans Episcopum recitat formulam sancte oblationis ac communionei, baptismi, &

sancte huicmodi orationes. 15. Epel. 1. c. 9. §. 2. Ordinans jurat, se nullo pre-

dato aut promiso eligi. 16. Merito, cum non pretio, sed precibus ordinatur Ante-

ries, queratur cogendus, rogatus recederet debet, invitatus fugeret. 1. 2. C. de episc. 17. Alexander Severus Imperator. Praeterea praeitor fecit, qui ne ficeret, fugerat: dicens, In-

vita, non ambientes, in republikis columnis. 18. Novell. 123, c. 2.

Tertullianus, lib. de praeceptis adversus hereticos. Ante fuit pretechi catechumeni, quoniam edocci, & post. hoc diaconi, qui erat lector: hodie presbiter, qui erat laicus: huius catechumeni, hodie

pontifex: huius in amphitheatro, hodie in ecclesia: presbiter in circulo, manu in altari. Hieron-

ad Oceanum, ad aquilonem aquilonis tunc propter rebus de aplo. aplo. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

19. Nota ordinem, De presbyteris, diaconis, clericis, abbatibus, monachis cognoscit episco-

pius, & sacerdos. 20. Julianus c. 428, cap. 1. in fin. & Novell. 123, cap. 8. Ans.

21. Euangelis sacerdotibus multa in jure fieri jubentur, verbis gratia, electio episcopi, in his & Novell. 123, cap. 1. in fin. & C. de episc. 1. in alia formis, apud Ha-

landicum, apud quem hoc secundum caput ita legitur, & non sicut in Batopedio, sed in aplo. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

22. Ut apud Patriarcham & Metropolitanum synodi anni certiori, excepit.

23. Tunc propter rebus de aplo. 123, c. 1. Ep. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

24. C. de episc. 1. 7. 14. Xanthopoulos.

25. d. c. 1. d. 1. 42. §. 1. C. de Episc. & c. 16. Apostolicorum canonum.

26. Capitulum, canon aplo. 123, c. 10. add. 6. Can. Apoll.

27. Sic apud Gentiles, Fortuna mulieribus, qui exinde sunt fata, & (ut in exemplis) alii

ad secessum, & (ut in exemplis) alii ad secessum.

28. Can. Apoll. 123, c. 10. add. 6. Can. Apoll.

29. Gradus obserua: Removetur enim hic ad episcopatum adipiscendo is, qui iustum uxorem

habet, aut pellit: quicque feme viudicium & a separata vel

restituta, & a separata vel

